

MOHÁCSI HIRLAP

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI HETILAP

Elofizetési árs:
Negyedévre 2 pengő

Száma: 20 fillér.

Szerkesztőség: 107, kiadóhivatali távbeszélő sz. 67.

Julius Cunctator.

Igy is nevezték Romániában Maniu Gyulát a magyar emlékün nevelődött erdélyi román politikust, aki ma minden bizonnyal 71 éves kora dacára uralomvágyát követve bolsevistaellenes elveit is feladva a Szovjettel szövetkezve akarta elérni céljait.

A román árulás óta eltelt hetek azt mutatják, hogy mint 1919-ben, úgy most is újból kegyetlenül csalódnia kellett. Maniu magyar iskolákban és magyar egyetemeken tanult. Sok ciklusom át tagja volt a magyar képviselőháznak s az első világháború alatt mint tartalékos tiszt teljesített szolgálatot az összeomlásig az osztrák-magyar hadseregben. Az emlékeztetés 1918-iki gyulafehérvári gyűlésnek vezéralakja volt, amely mint ismeretes bizonyos feltételek mellett kimondotta Erdély unióját Romániával.

Ismerte nagyon jó a romániai állapotokat, kulturájának alacsonyrendűségét és így Erdély csatlakozását Romániához csakis erdélyi önkormányzattal akarta megvalósítani, ami nem sikerült s ennek következtében Erdélynek a román állapotokhoz való ledegradálása nemcsak Maniuban, hanem az erdélyi románságban is keserűséget váltott ki. Változatos politikai pályafutásában mindenesetre a legutolsó időkből az a legérdekesebb, hogy Antonescuval is együttműködött s nyíltan hirdette a harcot a bolsevizmus ellen.

A bécsi döntés után az angolszász demokráciák befolyás alá került s miután ott talán nem látta biztosítottak egész életének vágyát Erdélynek megfelelő önkormányzattal való biztosítását Románia oldalán, most a Szovjet segítséget kérte.

Az, ami ma Romániában és Bulgáriában történik minden bizonnyal Maniu lelkében is kiváltja azt a csalódottsá-

got, amit sok román és bolgár politikusból az utolsó hetek express gyorsasággal bekövetkezett eseményei kiváltak. A szovjet minden bizonnyal felszámolja legelsőbb a balkáni királyságokat s az árulók jóvoltából birtokába került területeket bolsevizálja, ahol olyan politikusokra, mint Maniu, szükség aligha lesz, sőt őt is az a sors érheti, mint az egyik bolgár minisztert, hogy „hálából” letartóztatják. A vásár tehát nem sikerült Maniunak, előhívta a

rosszszellemet s azt már nem tudja visszaüzni s ezzel a nagy per, ami Erdélyért folyik a fegyverek zajába merült.

A magyar honvéd ősi örökségért vívja halálos harcát odalenn s ha az Isten is megsegíti a magyar fegyvereket, a Maniu féle sötét terveket végleg elsöpri a magyar erő s miénk lesz ismét teljes egészében az a föld, amely elválaszthatatlanul hozzánk tartozott ezer év óta.

A mohács-belvárosi plébánia újjáalakításának 250 éves évfordulója.

Radonay Mátyás pécsi püspök által az 1694 évben újjáalakított mohács-belvárosi plébánia 250 éves évfordulója 1944. szeptember 29-ére esik és így ezen nap nevezetes dátum lett a plébánia történetében.

Mohács vidékének lakossága már korán, valószínűleg már az első szentistváni században tért át a keresztény vallásra.

Hogy ez így van azt bizonyítja a környéken épült régi templomok, kolostorok és apátságok, melyeknek a szekszárdi, pécsváradi, báti, pélmonostori, kisköszegi s egyéb intézmények.

Mohács azon időben még igen kicsiny, jelentéktelen hely volt, úgy hogy abban az időben Csele, Lajmér, Bába, Kölked sokkal nagyobb szerepet játszott egyháziilag, mint Mohács, ámde Mohácsot a Duna menti kedvező fekvése, az «Eszék-Budai» római út lassan kiemelte a környező falvak sorából és abba az előkelő vezető szerephez helyezte, amelyben azt ma találjuk.

Hogy a szentistváni években volt e már Mohácson plébánia azt nem tudhatjuk. Azt azonban meg tudtuk állapítani, hogy Mohácson 1333-ban Lőrinc volt a plébános, 1335-ben Péter működött itt, 1400-ban Vörös Sebestyén hirdette itt az igét, 1401-ben Pál vezette a híveket, 1478-ban pedig Mátyás volt a «plébános».

Fentiekből következtetve megállapíthatjuk azt, hogy ha voltak itt plébánosok, akkor kellett itt lennie templomnak vagy legalább is kápolnának.

A belvárosi plébánia történetének megírásánál kutattam az

iránt is, hogy a mohácsi vész idején ki volt itt a plébános, de ezt sajnos megállapítani nem sikerült, hanem csak azt, hogy az akkori templom Szent Borbála, egy másik pedig a Szent Szűz tiszteletére volt szentelve.

A szerencsétlen kimenetelű csata után a török horda — amint tudjuk — felgyújtotta és elpusztította a várost és a templomokat, a nép pedig, amely akkor csaknem kivétel nélkül magyar és katolikus volt, a szigetbe menekült, a visszamaradt csekélyszámú hívő papot tartani nem tudott s így a katolikus hitélet Mohácson úgyszólván teljesen megsemmisült.

A törökök az általuk üldözött katolikus lakosság helyébe szerbeket telepítettek itt le és a protestáns magyarok itteni elhelyezkedését támogatták.

A török adórajstromok adnak ugyan bőszes tájékoztatást a helység lakosságáról, sőt az 1570. évi defterek (adóívek) még az az utcák neveit is felsorolják, de arról, hogy a lakosság közül mennyi volt a katolikus és mennyi volt a másvallású, felvilágosítást nem adnak.

A török hódoltság idején Mohács forgalmas hely volt, ahol török papok is működtek és a szultán 4 ízben is megfordult.

A török kiveretése után az elpusztult templomok helyére legelsőnek épült 1710 előtt a Szent Rókus kápolna, majd ugyanaz másodízben 1762-ben, ezt követte 1714 és 1718 között a mai belvárosi templom s mikor az 1743-ban leégett úgy másodízben építették meg azt 1766 és

1770 között. A ferencrendiek temploma 1724 és 1743 között épült, a püspöktemplom 1742 és 1743 között, a kálvária kápolna elsőízben 1816-ban, másodízben 1856-ban készült, a szőlőhegyi kápolna 1833-ban, a fogadalmi templom építése pedig 1929-ben indult meg.

A templomokat hamarosan követték a szobrok állítása és pedig 1796 körül készült a Nepomuki Szent János szobor, 1827-ben a Szentháromság szobor és 1896-ban a Szent Flórián szobor.

Ugyanígy létesültek a plébánia újjáalakításának első évében az iskolák is, mégis a mai belvárosi iskola déli földszinti része 1777 előtt épült, a déli rész emelete 1783 előtt és a Duna felőli omlala 1824-ben készült el.

Az első külvárosi iskola 1814-ben, a második pedig 1875-ben épült. A szőlőhegyi, belsórihai és sárháti iskola 1914-ben, a homorudi 1926-ban, az alsókandai 1927-ben, a felsőkandai, sárosi, újfoki és a második homorudi iskola 1938-ban épült, ugyanígy a kölkedi iskola is.

Az első plébános P. Simoncsics Márton ladisláita ferences atya volt, akit még 8 másik ladisztaita ferences atya követett, majd 1714-ben P. Scheimann László pálosrendi atya következett, akit Horvátovics Ferenc világi pap váltott fel és vele megindult a világi papok sora, akik megszakítás nélkül a mai napig vezetik a plébániát.

A plébánia újjáalakítása óta itt 34 plébános és 228 káplán fordult meg. A legrövidebb ideig volt itt plébános Radicevics Imre, aki 1814-ben csak 9 napig viselte a tisztséget, a leghosszabb ideig pedig Keserics Ferenc apátplébános szolgálta a híveket, mert csaknem 32 évig volt Mohács plébánosa. A város lakossága 1721-ben 925 lelket számlált és 1940-ben 18.392 lelket, amelyből a belvárosi plébániára esik 13.242 és a külvárosi plébániára 2.856 hívő.

A mohácsi plébániához az első években Nagynyárad, Csele és Kölked tartozott, később Püspökpuszta, Balázs-szálás és a Kölked alatti Vizslak vítezi-telek lelki vezetése is ide került.

Püspökpuszta 1898-ban, Mohács sziget pedig 1938-ban külön lelkésziséggé alakult át, Püspökpuszta 1918 óta önálló plébánia lett és Mohács-sziget is idővel az lesz.

Amint tehát a fentiekből látható a törökök kiveretése után itt hatalmas fejlődés, új lelki élet

indult meg, melyről különösen az egyes egyházlátogatási jegyzőkönyvek adnak bővebb felvilágosítást.

Mint különleges dolgot érdemes itt megemlíteni, hogy 1694 és 1713 között két ferencesrend működött Mohácson és pedig a bosznia-argentina ágazat a város déli részén és a ladiszlaita ágazat a mai belvárosi templom és plébánia helyén.

A ladiszlaiták itteni működése 1713-ban szűnt meg, amikor a belvárosi plébánia vezetését világi papok vették át, a bosznia-argentinai ágazat azonban megmaradt s a külvárosban, a rend mai helyén telepedett le.

Ugyancsak megemlítem azt a színezüst áldoztatási kelyhet is, melyet 1721 előtt Jozefina császárné adományozott a belvárosi templomnak, megemlítem a színezüst misézőkelyhet, melyet gróf Eszterházy Pál püspök és a szintén színezüst szentségmutatót melyet a mohácsi hívek 1770-ben az újjáépített templom felszentelése alkalmával adtak a templomnak.

Mindhárom kegytárgy még ma is állandóan használatban van és mindhárom imperiál stílusú, szép és finom kivitelű.

A kegytárgyak megállapított évszámait *Pallós Márk* ékszerész véste be azokba, a szentségmutatót most arannyal borított, melynek tűzaranyoztatásához 1937-ben *Schmidt Károly és neje* ajánlották fel súlyos arany jegyűrűjüket.

Érdemes tudni azt is, hogy a belvárosi templomnak 1743-ban történt leégése után a belvárosi plébános a külvárosba költözött és 1774-ig onnét gondozta híveit, a belvárosi plébánia-lakot pedig a város eleinte főbírói lakásul, majd vármegyei beszállásolási helyül használta.

A templom leégésével kapcsolatban meg kell emlékezni arról is, hogy Babócsai Mihály 24 éves mohácsi helyettes plébános megelégedve az általános szabályokról egy alkalommal szentmisét mutatott be a leégett templomban s mivel így «irregularitas»-ba esett és mégis kiszolgáltatta a szentségeket, gróf Berényi Zsigmond püspök felfüggesztette és Bikaiba helyezte át.

Még a fentieknél is érdekesebb, hogy Mohácson már 1759-ben volt 200 tagot számláló 84 Szíve Társulata, tehát alig 84 évre arra, hogy Alacoque Szent Margitnak az Úr Jézus az első kinyilatkoztatásokat megtette. Az egyesületnek sok férfi tagja volt, élen a sóhivatali főnökkel és több városi előkelőséggel.

A plébánia története még igen sok érdekes dolgot foglal magában, melyet két évi kutató munka után három kötetben írtam meg.

Az I. kötet címe: «A belvárosi plébánia és egyházi intézményeinek története»; a II. kötet címe: «Az egyházközösség és a tanügyi története»; a III. kötet címe: «A mohácsi fogadalmi templom története». Mind a három kötet 700 oldalra terjed s minthogy annak kinyomtatása mintegy 13.000 pengőbe kerülne, a mai nehéz viszonyokra való tekintettel a kinyomtatás kissé késni fog.

Sokan olvasták már a belvárosi plébánia főbejárata feletti felírást, melyet a 120. Zsoltárból vettek

és amely így hangzik: »*Dominus custodiat introitum et exitum tuum!*«, azaz az Úr óvja meg a te be- és kilépésedet vagy magyarássan: az Úr áldjon meg valahányszor e házba be- és kilépsz!

És ha 250 év alatt az Úr bő áldása hullott mindazokra, papokra és világi hívekre egyaránt, akik az Úr Jézus nevében jártak be és ki a plébánia házba s ha hullott az a hitéletre és a buzgó hívekre is, akkor most ezen évfordulón mi kérjünk mást, mint ismét csak azt, hogy ezután is ugyanolyan mértékben hulljon az Úr áldása ránk, a hitéletre, a lelki munkára, amint az 250 éven át történt.

A 250 éves évfordulóval kapcsolatos hálaadó istentiszteletet szeptember 29-ét, azaz Szent Mihály arkangyal napját követő vasárnapon a belvárosi templomban 10 órakor, riadó esetén este 7 órakor fogjuk a mai viszonyokra való tekintettel egyszerűbb keretek között megtartani.

Az úr áldása és békéje legyen velünk mindennap.

Tihanyi János
apátplébános.

Tulajdonba adja az Oncsa a kertés családi házakat.

Magyar Távirati Iroda jelenti: Az országos nép és családvédelmi alap létesítésének megindított újránny magyar szocialistákban tovább fejlődést jelent a hivatalos lapban pénteken megjelent kormányrendelet. A sokgyermekes családok erkölcsi és anyagi megerősítésére folytatott tevékenység központjában a családok kertés lakóházhoz juttatása állott. A végrehajtást végző közjóléti szövetkezetek ennek feladatának a báborus nehézségek ellenére is tőlük telhetőleg igyekeztek megfelelni és az elmúlt három esztendő alatt kereken 11000 lakóházat emeltek az országnak különösen azokban a városokban és községekben, ahol nagyszámú élnek sokgyermekes családok és a lakásviszonyok különösen nyomasztóak. A családi házakat az eredeti elgondolás szerint arra érdemnek talál családok 25—30 éves kamatmentes törlesztésre kapták, úgy hogy a lakóházak csak a vételár teljes letörlesztése után kerültek volna a családok tulajdonába.

Az elmúlt néhány év alatt szerzett tapasztalatok a fizetési kötelezettségek szempontjából minden várakozást felülmúltak. Azok a sokgyermekes családok, akik az Oncsa házakba beköltöztek, a nehéz körülmények között is legnagyobb mértékben tették eleget fizetési kötelezettségüknek, sőt az előírt meghaladó törlesztéseket is tették azért, hogy házak tulajdonjogát mielőbb megszerezzék.

A magyar népből így megmutatkozó erkölcsi értékek és nemzetnevelői szempontok arról győzték meg nép- és családvédelmi irányító belügyi kormányt, hogy a családi házak tulajdonbajutásának sem erkölcsi, sem anyagi akadályai nincsenek.

A most megjelent kormányrendelet szerint a közjóléti szövetkezet a vételár teljes letörlesztése előtt is sokgyermekes családok tulajdonába adhatják a

kertes lakóházakat. A rendelet azzal is biztosítja a családok számára az állandó otthont, hogy a vételárhátalék bekebelezése mellett telekkönyvileg bejegyzeti az eladási és terhelési tilalmat, azért, hogy a nemzeti vagyontól épült házak mindig a családvédelmi célra szolgáljanak, a rendelet visszavásárlási jogot ad a közjóléti szövetkezeteknek.

A rendelet végrehajtása azonnal megindul s így rövidesen tízezernél több új házuajdonos hirdeti a magyar nép- és családvédelem eredményességét és a példás kötelezettségteljesítésként a nemzet részéről törtéző mindenkor megbecsülését.

Minden munkaezőt nyilván tartásba vesznek.

A kormány a hivatalos lap pénteki számában rendeletet adott ki, amelyben kimondja, hogy az országban rendszerű kihasználása és az ország lakosai által végzett munkatejesítmény állandó ellenőrzése céljából általános munkaezőnyilvántartást kell létesíteni. Evégből munkabejelentési kötelezettséget ír elő a kormány.

Minden férfi, aki 14 ik életévét betöltötte; de 60 ik életévét nem haladta túl és minden nő, aki 14 ik életévét betöltötte, de 50-ik életévét nem haladta túl — tekintet nélkül foglalkozására — munkabejelentési kötelezettség alatt áll.

Azt a külföldit, akit területenkivüliség vagy személyes mentesség illet, vagy aki nemzetközi szerződés, vagy viszonyosság alapján a honvédelmi munkaezőtelezettség alól mentességet élvez, munkabejelentési kötelezettség nem terheli.

A munkabejelentési kötelezettség alatt álló személyek e kötelezettségük alapján kötelesek munkalapot kiállítani s azt a hatóság által — nyilvántartásbavétel mellett — láttamoztatni. A munkaalap a bejelentésre kötelezett személyazonosságának megállapításához és a munkatejesítmények ellenőrzéséhez szükséges adatokat tartalmazza.

Mindenki köteles hatóságilag láttamoztatni munkalapját állandóan magánál hordani és a hatósági ellenőrzés céljából hivatali felszólításra bármikor felmutatni.

A munkaadók kötelesek az általuk foglalkoztatott munkalaplajni a munkaviszonyra vonatkozó adatokat igazolni, a munkaviszony megszűnését pedig a hatóságnak bejelenteni.

A bejelentést, az ezzel kapcsolatos igazolást és hatósági láttamoztató eljárás részletes eljárási szabályait a honvédelmi miniszter az érdekelt miniszterekkel egyetértve állapítja meg. A felek által kitöltendő űrlapokat a honvédelmi miniszter által a pénzügyminiszterrel egyetértve megállapított áron kell forgalomba hozni.

A munkalapot és mellékleteit az köteles saját költségén beszerezni, akire vonatkozóan a munkalapot kiállítják. Az alkalmazotti viszony megszűnésének bejelentésére szolgáló űrlap beszerzésének költsége a munkaadót terheli.

A 18 éves ifjakat honvédelmi munkára veszik igénybe.

A honvédelmi miniszter a VIII. és IX. hadtest területét kivéve, az egész ország területén elrendelte az 1926. évben született ifjaknak honvédelmi munkára való igénybevitelét.

Ezek az ifjak szeptember 10. és 17. között a járási (városi, kerületi) leventeparancsnok által közlelebbről megállapított időben és helyen alkalmasságuk elbírálása és nyilvántartásbavételük céljából jelentkezni kötelesek.

A honvédelmi munkakötelezettség alól mentesek is kötelesek alkalmasságuk elbírálása és nyilvántartásbavételük végett a bemutatáson megjelenni.

A honvédelmi munkára behívás a bemutatás után a szükségnek megfelelően későbbi időpontban fog megtörténni.

A honvédelmi munkára igénybevett ifjak az őket igénybevevő űzemekről a szokásos munkadíjban részesülnek és lértés elenében jó munkaruhát, fatalpú bakancsot és ellátást kapnak.

Akik a rendeletben foglaltaknak nem tesznek eleget illetőleg azokat bármilyen módon kijátszzák, a honvédelmi törvény alapján szigorú büntetésben részesülnek.

A Szabadliceum zenei és előadási programja.

A Mohácsi Szabadliceum már több mint egy évtizede működik városunkban. Eddigi munkája során sok szolgálatot tett már az iskolánküüli népművelésnek. A mi kis városunkban nem sok alkalma van a nagyszámú kultúra szomjázó népretegnek hogy tudásvagyát kielégítse. Éppen ezért töltött be fontos szerepet a múltban a Szabadliceum.

Harmat György gimnáziumi tanárnál, ez évben ő vezeti a Szabadliceumot, érdeklődünk az új idény hangverseny és előadásprogramja után.

Nagy körültekintéssel kívánom a Szabadliceumot eddigi kéréteit kibővíteni — mondotta, — hogy céljának teljes mértékben megfelelhessen. A múlt év tapasztalatai azt mutatják, hogy mennyire válogattunk össze, hogy a nagyszámú érdeklődők megismerkedhessenek a magyar és külföldi zeneirodalom legkiválóbb műveivel, hogy az előadások során országszerte ismert írónk és tudósaink megismertessék velünk a magyarság értékeit és az általános érdekű tudományos eredményeket. Ezt a programot népművelési keretben városunk és vármegyénk nagylelkű támogatásával, a helybeli Színpártoló Zenekar meg énekkarok és bevált mohácsi előadók bevonásával bonyolítjuk le.

Kik szerepelnek a hangversenyprogramon?

A hangverseny orozatot az országoshírű Pécsi Vonósnyegyes *szeptember 23-iki műsora* nyitja meg. *Dr. Molnár Imre* zene-művészeti főiskola tanárának hangversenyek időpontja okt.

14. Ezt követi *Szentlőrinczy Marianna* és *vitéz Dr. Szentlőrinczy Géza* hegedűművészek óriási sikert ígéro hangversenye. Mű-

HIREK

sonon van továbbá egy *Takács-Provesan* szonátaest (a tavaszi hangversenyük legszebb zenei élményeink közé tartozik). *Molnár Klára, Maros Rudolf* és *Takács Jenő* pécsi zeneiskolai tanárok hangversenye. Ezenkívül bajai művészek is ellátogatnak hozzánk, náluk már több évtizede virágzó hangversenykultusz van. A Szinpártoló Zenekar lelkes gárdája január—február hónapban lép a hangversenydobogóra.

Ez a valóban nagyszabású műsorgetvezet minden zenerajongónak kielégíti igényét. Már nem kell Pestre vagy Pécsre utazni egy hangversenyért.

És mint hallom, bérletrendszert akarnak bevezetni?

Igen, hat hangversenyre adunk ki bérletet, amely 30%-os kedvezményt biztosít, tehát feltétlenül előnyös, ezenkívül még egy kedvezményt akarunk nyújtani a bérlettel rendelkezőknek: díjtalan belépést egy hetedik hangversenyre. A bérlet árusítását már a napokban meg is kezdjük. Számítunk rá, hogy a város lelkes és műpártoló közönsége megérti önzetlen munkánkat és támogat némes céljaink elérésében.

Még egy rövid felvilágosítást kérek a Mohácsi Hirlap olvasói számára az előadástervezetről.

A liceumi előadásokat október 15-én nyitjuk meg ünnepi keretben. A háborús és utazási nehézségek ellenére kiváló tudósokat és művészeket sikerült megnyerni. Ellátogat hozzánk *dr. Palos Bernardin* tanker. kir. főigazgató, *dr. Patton János* pécsi piébános, *dr. Molnár Imre* főisk. tanár, *Förrei Miklós* főisk. tanár, *dr. Pukanszky Béla* egyet. tanár, *Makay Gusztáv* a rádió előadója, *Szabédi László* erdélyi költő, *Hamvas Béla* európai hírfü. filológus, *Gosztonyi Gyula* építész-mérnök, *Maros Rudolf* és kamarakórusa Pécsről, *Takács Gyula* kaposvári költő, *Takács Jenő* a pécsi zenekonzervatórium tanára, *Király Sándor* operaénekes, *Mátray Tibor* kaposvári tanár, *Szente László* szekszárdi gimn. igazgató és még mások, hiszen a tárgyalások még nincsenek lezárva. A helybeli előadógárda is kivészi részét a kulturális munkából: *Dr. Csúcs László, Vida István, dr. Sárdi Endre, Martinszky János* és felesége, *Hites Ferenc* igazgató és a gimnázium tanárai. A felsorolás sorrendje teljesen öltetszerű volt. Itt kívánom még megemlíteni, hogy munkánkban részt vesznek a színművészek is. Viszontláthatjuk *Zach János, Sebők Margit* pécsi színészeket, akik a színtársulatuknak egy új nagytehetségű tagjával, *Viktor Gedeonnal* színdarabbal, színdarab részletekkel, vers és próza előadásával fognak több alkalommal közreműködni a programmban.

Szép terveink megvalósításához kérjük a jó Isten segítségét és Mohács város közönségének jóindulatát — fejezte be ismertetését *Harmat György* gimn. tanár s hiszünk is, hogy ugyanez a lelkesedés fog megnyilvánulni Mohács város közönsége részéről is, mert a Szabadliceum ez évi műsora egészen szokatlanul nagyvonalú és sokoldalú lesz, úgyhogy minden igényt és ízlést ki fog elégíteni.

— **Honvédúzenetek.** *Elm György* tábori lelkész Himesházára, Szürbe, Püspökmárokra, *Nádor József* Mohácsra, *Delé János* Bátorára, *Kecskés János* Bátaszékére, *Fischer Szilárd* Himesházára üzenik jól vannak, szívélyes üdvözlét küldenek hozzátartozóiknak és ismerőseiknek s ne aggodjanak értük Táborip. V. 245.

Iffy. Vezér György honvéd hirtelen történt bevonulása miatt ezúton mond búcsút barátainak és ismerőseinek és a távolból sok szeretettel köszönti őket. Tábori postasz. D. 269. Ojtozi szakasz.

Kovácsics Marjan tizedes üzeni, hogy jól van és egészséges, szeretettel köszönti szüleit, nagyszüleit, testvéreit, menyaszszonyát s a Barát családot s minden ismerősét és sok levelet vár. Tábori postasz. A. 199.

Keszthelyi Antal, Stark Károly, Timár Ferenc, Javasi József honvédek mohácsi lakosok sok szeretettel üdvözlők családjukat, ismerőseiket s a mohácsi átkelési üzem alkalmazottait, minél több Hirlapot és levelet várnak. T. p. számuk V. 534.

Lantos István szakaszvezető üzeni szüleinek jól van, ne aggodjanak érte, szeretettel köszönti összes ismerőseit is. Tábori p. száma D. 626.

— **Halálozás.** *Schneider József* németbolyi lakos életének 84-ik évében szeptember 9-én elhunyt. Temetése 10-én volt Németbolyon nagy részvét mellett. Halálát gyermekei, unokái s kiterjedt rokonság gyászolja.

— **Változás az evangélikus istentiszteletek rendjében.** Miután előzőleg hét éven át a polgári iskolában tartották az evangélikusok istentiszteleteiket, az elmúlt vasárnap óta azok színhelye az új templommal egybeépített gyülekezeti tanácsterem. Maga a templom szintén közvetlenül befejezés előtt áll és valószínűleg október vége felé kerül felszentelésre. A gyakori riadók miatt az istentiszteletek idejét az eddigi fel 11 óra helyett reggeli 8 órára tűzték ki.

— **A Pécsi Vonósnégyes jövő szombati hangversenye.** A népművelési keretben a Szabadliceum által meghirdetett hangversenysorozat első estjén a Pécsi Vonósnégyes szép műsorát hallhatjuk. Az együttes tagjai egytől-egyik kitűnő zenészek, hangversenyeikkel országos hírt szereztek maguknak. Sirio Provesant meg Thirring Zoltánt már ismeri a mohácsi közönség, a vonósnégyes másik két tagja Maros Rudolf és M. Graef Tildi. A hangversenyt a színházban tartjuk 23-án este 6 órakor. Jegyek Farkas Elek cukorka üzletében (Király u. 16.) kaphatók. A bérletszelvényt ugyanott lehet beváltani 22-ének déli 12 órájáig.

— **Felemlték az öregségi és rokkantsági járadékot.** (MTI). A legújabb kormányrendelet az öregségi és rokkantsági járadékot felemlte s az eddigi 120 P-s járadék törzset 1944. évi július hó 1. napjától kezdődően 480 P-re emelte fel.

— **Német Nyelvtanfolyam felnöttek számára az esti órákban** a Gimnáziumban és az Iparosok Olvasóköriében. Tandíj nincs. Beiratkozási díj 12 P. A tanfolyam kezdete szept. 22.

— **Átmenetileg szünetel az önkormányzatok testületi szerveinek működése.** A m. kir. miniszterium rendeletet adott ki, mely szerint a további intézkedésig nem működnek a törvényhatósági bizottságok, kisgyűlések, továbbá a megyei városok nagy és kisközségek képviselőtestületei. Azokban a törvényhatóságokban, amelyekre a különleges közigazgatási szabályok érvényesek, a közigazgatási bizottság és ennek albizottságainak működése is szünetel. A törvényhatósági bizottság és kisgyűlés hatásköre a törvényhatóság első tisztviselője, a közigazgatási bizottságé és albizottságaié a főispánra, illetve a főpolgármesterre, nagy és kisközségekben a főszolgabíróra száll át. Szabályozza a rendelet azt is, hogy közgyűlés hiányában a kinevezett tisztviselők, hol tehetnek esküt.

— **Bombakárosult honvédek szabadsága.** (MTI) A magyar fővezérség a hadművelési területen szolgálatot teljesítő bombakárosult honvédek részére legalább 7 napi szabadságot engedélyez. A 7 napba a 4 utazási napot nem számítják be. Ilyen szabadságot kizárólag csak az kérhet, akinek bombatámadás következtében felesége, vagy gyermeke, vagy az általa elartott szülője, testvére vesztette életét, vagy pedig olyan súlyos vagyoni kárt szenvedett, hogy annak következtében létfenntartása alapján rendült meg.

— **Faigénylés.** A fa-pót-igénylők közül egyelőre csak a hadigondozottak igénylése elégíthető ki. Ezt a fát a főhercegi uradalom fátelépén már átvehetik. A többi pótigénylők kielégítése pedig később amennyiben készlet rendelkezésre áll történik. Tekintettel arra, hogy a pót-igénylés során több fát igényeltek mint amennyi még rendelkezésre áll, ezért nem kerülhet sor az összes igénylők kielégítésére. Akik a pótigénylésbe nem kerülhettek bele, igyekezzenek saját maguk tüzelőfához hozzájutni, mert annak ellenére, hogy az Ügyosztály iyekszik még tüzfát szerezni-nem remélhető, hogy az összes igénylők tüzfáját sikerül biztosítani.

— **Sértéstartó gazdák,** akiknek betegséggyanús sertései vannak vigyék a vágóhídra kényszer-vágásra, mert így legalább valami a kárúkból megtérül, ha a húst és a fehértartó a hatósági hűs-székben kímérik. Ezenkívül ilyen állatok élősúly szerint a beszo-lgáltatási kötelesség teljesítésébe beszámíthatnak.

— **Lábbeli utalványok és ruházati akció.** A közellátási ügyosztály tájékoztatásul közli, hogy a lábbeli utalványok még nem érkeztek meg. Megérkezésük után az igény jogosultak között a kiosztásuk haladéktalanul megtörténik. Tekintettel a nagy anyagihiányra, valószínűleg ismét csak talp és fejelés anyagok vásárlására jogosító utalványokat tud az ügyosztály kiosztani.

A közellátásügyi minisztérium textil-akciója során kiosztásra

kerülő anyagokból csak azok a gazdák részesülhetnek, akik legalább 80%-ig eleget tettek az 1943/44 évi beszo-lgáltatási kötelességüknek. Gazdakönyvvvel nem rendelkező munkások ez anyagokhoz csak úgy juthatnak, ha valamelyik utalvány jogosult gazdánál teljesítettek az elmúlt tel-jes évben, vagy annak egy részében munkát. Külön munkásruházati akció nincs.

— **Aszálykár bejelentés.** Mind-azok a gazdálkodók, akiknek kukoricájukban aszálykár mutatkozik az aszálykár f. hó folya-mán 15—23 ig bejelenthetik. A város oldalon lakók a bejelentést csak a földadónyilvántartó hivatalban (városháza 34 sz. szoba) teljesíthetik. A szigetben lakók a körzetükben leközelebb eső tanítónál jelentsék az aszály-kárt. Amennyiben a körzetükben levő tanító katonai szolgálatot teljesít úgy a bejelentést a legközelebbi tanítónál, vagy a városházán a földadó nyilvántartó hivatalban (34 szoba) lehet megtenni. Ajánlatos a birto-kívet és a gazdakönyvet a bejelentés-hez bevinni. Mezőőrök aszály-kár bejelentést nem fogadhatnak el.

— **Német Nyelvtanfolyam a Német Akadémia támogatásával.** A tanfolyam vezetősége tisztelettel értesíti a város vezetőségét, hogy az 1944—45-iki tanév első félévében a német nyelvtanfolyam előadásai szeptember 22-án megkezdődnek. Az előadások hétköznaponként lesznek a Gimnáziumban és az Iparosok Olvasóköriében az esti órákban. Heti két óras tanfolyamok kezdők és haladók részére. Tandíj nincs. Beiratkozási díj 12 P. A beiratkozás ideje: a gimnáziumban 18-án és 19-én este fél hét óra-kor. Az iparoskörben 21-én este fél hétkor. A tanfolyam kezdete szeptember 22, vége december 20. *A tanfolyam vezetősége.*

— **Gabona helyett egyéb terménybeszo-lgáltatása.** Mindazok a gazdálkodók kiknek *nem termelt annyi búzájuk* amennyi saját maguk háztartási szükségletére, az előírt búzaegységek teljesítésére és a vetőmagra is elegendő lenne, kötelesek folyó hó 30-ig kérni, hogy a hiányzó kenyérgabonaegységek helyett egyéb terményt szolgáltatassanak be. E kérelemhez nyomtatvány áll a gazdaközönség rendelkezésére a közellátási ügyosztály hivatalos helyiségében és a szigeti gazdakörökben.

— **Sértéshizlálók figyelmébe.** Mindazok a gazdálkodók, kik a folyó beszo-lgáltatási évben sertést szándékoznak hizlalni és hiztossertéssel kívánják zsírfegy-ségeiket törleszteni ebbeli szán-dékukat jelentsék be a közellátási ügyosztály hivatalos helyi-ségében folyó év október hó 25-ig. E bejelentésre azért van szükség, mert 1945. évi február hó 28-a után csak azokkal a sertésekkel lehet a zsír egysé-geket törleszteni, melyek a folyó év október 25-ig bejelentettek, illetve melyeket lekötötték. Azok a gazdálkodók, akik e bejelentési kötelezettségüknek nem tesznek eleget a fenti határidőig és hi-ztossertéseiket 1945. évi február hó 28-a után adják át a jogosít-tott kereskedőnek nem tarthat-nak igényt arra, hogy a leadott

sertéseik súlyának megfelelő pontokat a zsiradékgyűjtés javára könyveljék el. Viszont a zsiradékgyűjtést nem lehet másval teljesíteni, mint vagy kukoricával, vagy árpával, vagy olajmaggal vagy *lekötött hizott sertéssel*.

— **Anyakönyvi bejegyzések**
1944. szeptember hó 8-tól szeptember 15-ig.

Születések: Csözik János, Goldmann Piroska Mária, Nagy Julianna, Verőci Csaba Géza, Brassói János, Pávkovics Anna, Csonka Gábor, Gulyás Sándor József, Móri József, Kedves Mária, Kantavári László György, Kovács Mátyás, Pécsi Julianna Mária.

Házasságkötések: Bodó Pál és Szekeres Julianna távházasság, Kiss Antal és Vas Erzsébet.

Halálozások: Nettle János 88 éves, Németh Ferenc 11 napos, vitéz Horváth István 67 éves, Dittrich Mártonné 49 éves, Boskovics Mária 2 éves, Varga Jánosné 41 éves, özv. Scháll Lajosné 74 éves.

SPORT.

Vasárnap az MTE szabadnapos és csak edzéssel készül a 42-i itthoni bajnoki bemutatkozásra, amely a pécsi egyetemisták ellen lesz.

Mohács őszi bajnoki mérkőzései a következőképpen oszlanak meg: 24-én Mohácson a PEAC ellen, okt 1-én a ZsE II. ellen Pécsen, okt. 8-án Mohácson a DVAC II. ellen, okt. 22-én Pécsváradon a PLE ellen, okt. 29-én Mohácson a PTSE ellen, november 5-én a SzAK ellen Szigetváron, nov. 12-én a PSE ellen Mohácson, nov. 19-én a PBTC II. ellen Pécsen, nov. 26-án a PVSZ II. ellen Mohácson és december 3-án az MSE ellen Mohácson.

Komló csapatát a szövetség a Tolnai első osztályba osztotta be.

Az Országos Levente Vezetőség a Mohács LE labdarugóinak, mint csoportjának első helyezettjének érmeiket adományozott.

A mohácsi leventelabdarúgók nagyban folytatják edzéseiket Paroczi István edző irányítása mellett, hogy megfelelően felkészüljenek a vasárnap már kezdetét vevő új leventelabdarúgóbajnokságra.

Az MLSZ Játékvezető Testülete az országos játékvezető keretbe a pécsi Kerületből a következő játékvezetőket sorozta: Kassai József, Pazaruek Dezső, Páldi Éde, Temesi Lajos és Urbán Nándor.

Német Józsefet az MTE játékosát masírányú elfoglaltsága elszólitotta ismét Mohácsról, amely érzékenyen érinti az MTE-t.

Leventéink a vasárnapi első bajnoki fordulóban szabadnaposak, míg jövővasárnap Sellyére látogatnak el.

Vasárnap a Somogy-Vasason az ottani VLE ellen lejátszott bajnoki mérkőzésen a tartalékos MTE is biztosan győzött Molnár 3 góljával, 3:1 (3:1) arányban.

Felelősszerkesztő:
DR SZKLDÁNYI LÁSZLÓ
Laptulajdonos és kiadó
FRIDRICH OSZKÁR

Nyilttér.

(Az ezen rovatban foglaltakért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.)

ÉRTESÍTÉS!

Mohács és Vidéke vásárló közönségét ezúton értesítem, hogy úgy én, mint alkalmazottaim katonai szolgálatot teljesítünk. Ezért üzletemet a bevonulás tartamára kénytelen voltam bezárni. Azon reményben, hogy rövid időn belül ismét megnyithatom azt és vevőimet a régi szolid üzleti elveim szerint kielégíthetem, maradok

hazafias tisztelettel:
Bauer Károly
vaskereskedő.

ELADÓ vaslemezből készült
víz tartály
9 hl. űrtartalmú. *Kossuth L. u. 29.*

ELADÓ 1 TANGÓHARMONIKA
80 basszussal és egy GITÁR.
Cím a kiadóhivatalban.

GÉPLAKATOSOKAT, esztergályost, hegesztőt, munkanélküli kisiparosokat felvesz *Varga gépgyára.*

Nős embert

kocsisnak felvesszünk
Erzsébet Gözmalom
Mohács

Bércsói utca 10. számú
ház eladó.

Bim-bam
ütő asztali
DÍSZÓRAK
nagy választékban **PERJÉSIHEZ.**

HIRDESSZEN
a Mohácsi Hirlapban.

MEGHÍVÓ

Az Alt Gyula Bőrgyár és Kereskedelmi Részvénytársaság
XXII. ÉVI RENDES KÖZGYŰLÉSÉT

1944. évi október hó 1-én délelőtt 11 órakor tartja a saját hivatalos helyiségében, melyre a t. Részvényeseket tisztelettel meghívja.

Mohács, 1944. szept. hó 8-án.

Az Igazgatóság.

NAPIREND:

1. Jegyzőkönyv vezetésére a jegyzőnek s a hitelesítésére két részvényesnek a kijelölése.
2. Az igazgatóság és felügyelőbizottság évi jelentése és ezzel kapcsolatban az 1943/44. évi zárszámadások és mérleg bemutatása és megállapítása, továbbá javaslat a tiszta nyereség felosztására.
3. Határozat a felmentvények megadása tárgyában.
4. Egy igazgatósági tag megválasztása öt évre.
5. Egy felügyelőbizottsági tag megválasztása három évre.
6. Esetleges indítványok.

JEGYZET: Az alapszabályok 15. §-a értelmében minden részvényes, aki a közgyűlésen részt óhajt venni, részvényeit legalább 3 nappal a közgyűlés megtartása előtt a részvénytársaság pénztáránaál térítvény ellenében tartozik letenni.

JÓ
ORÁT
AKAR?

PERJÉSIHEZ!
M E N J E N !

Üzletáthelyezés.

Rádióüzletemet Szentháromság utcából

Király út 16. sz.

alá helyeztem át. Továbbra is szíves pártfogást kér

Magos Lajos
rádiókereskedő.

ELADÓ kombinált-szekerény, író-asztal, asztal és négy korszék (darabonként is). Megtekinthető délután 4—6.

Városház utca 13.

Eladó szőlőtermés
Érdeklődni: **Bosnyák Jánosnál**
Korsós utca 35.

Azonnal felvennék üzleti

kiszolgálónőt

Cím a kiadóhivatalban.

Szigeti tanyám előtt az 513-as és 514-es dűlőkbe tagosított 30 ezer négyszögöl földemet haszonbère vagy felesbère kiadom.

Érdeklődni lehet:
Lőrincz Sándornél
Mohács, Szentháromság u. 44.

OMNIA FILMSZINHÁZ

Szeptember 15—16—17—18

Sárga Kaszinó

Szeptember 19—20

Kútásó leánya

Hivatalos gabonaárak
1944 szeptember hóban:

Buza	40.60 p
Rozs	37.60 p
Takarmányárpa	36.60 p
Sörárpa	40.60 p
Zab	40.60 p
Új morzsolt tengeri	28.10 p
Csöves tengeri	20.80 p
Bab, fehér	81.20 p

A honvédelmi minisztérium által engedélyezett

önmagától felgördülő

LÉGO-ROLLÓ

megrendelhető:

FRIDRICH OSZKÁR
könyvkereskedőnél
MOHÁCS.

Jó házból való fiú

TANONCNAK

fizetéssel felvétetik.

Mester és Barabás
fűszer- és csemegekereskedő
Mohács.

Különbejárátú
bútorozott szoba kiadó
Széchenyi tér 13.

B O R

vásárlására
és közvetítésére
megbízást vállalom.

Geng Lajos
borközvetítő
Horthy Miklós út 16.

ELADÓ
1 db villanymotor
7 1/2 Hp.
Megtekinthető: **Indóház utca 1.**
Fatelepen.

Mohács megyei város polgármesterétől
7069/1944. szám.

Hirdetmény.

Mohács megyei város és a községi iskolai alapvagyon tulajdonát képező, mezőgazdasági művelés alatt álló ingatlanainak 1944. évi október hó 1-től 6-évre, vagy ha egyes ingatlanokra a városnak előbb szüksege lenne, a gazdasági év végéig leendő bérbevételére nyilvános szóbeli árverést hirdetek.

Az árveréseket, a helyszínen az alábbi időpontokban tartjuk meg:
1944. szeptember hó 25-én reggel 8 órakor a Mező utca sarkán, délelőtt 11 órakor a Fülemlé kertenél (Budai országút), délután 3 órakor a szőlőhegyi iskolánál, délután 4 órakor a Csele pataktól délre.

1944. évi szeptember hó 26-án reggel 8 órakor a lánycsóki korcsmánál (pécsi országút), délután 2 órakor a réti legelőn (Schummer tanya).

1944. évi szeptember hó 27-én reggel 9 órakor a felső kandai iskolánál, délután 3 órakor a sárosi iskolánál.

1944. évi szeptember hó 28-án reggel 9 órakor a homorudi iskolánál, délelőtt 10 órakor a Bog dűlőben (Kvála tanyán) délután 3 órakor a nagy lénia mellett (Kubatov tanya).

A bér fele búza, másik fele szemes tengeri ellenértékében fizetendő. A földrészletenként három legmagasabb ajánlattevő, az árverésen, az évi bér 20%-ának megfelelő bánatpénzt köteles letenni.

Érdeklődők részletes felvilágosítást a hivatalos órák alatt, a városi gazdasági hivatalnál, városháza 30. számú szobájában kaphatnak.

Mohács, 1944. évi szeptember 12-én.
vitéz Szőnyi Alajos sk.
polgármester.